

sørger, og at der derfor ikke er anledning til at ændre de mere grundlæggende erstatningsregler i loven.

Arbejdsgruppens flertal peger bl.a. på, at en rent »matematisk« udregning af det lidte tab er en umulig opgave. Man må i stedet fastlægge nogle hovedprincipper. Erstatningsreglerne skal opleves som rimelige, og de skal være administrerbare. Behandlingen og vurderingen af meget »tunge« personskader må nødvendigvis blive relativt langvarig, men reglerne bør udformes med henblik på at undgå, at sagerne trækker unødigt ud, for det er også vigtigt for de skadelidte at kunne komme videre med deres liv efter skaden.

Det er derfor nødvendigt at anvende nogle gennemsnitssynspunkter ved erstatningsfastsættelsen, og det er arbejdsgruppens flertals vurdering, at de centrale regler herom i erstatningsansvarsloven i det store og hele fungerer tilfredsstillende.

Arbejdsgruppens flertal finder navnlig ikke, at der er grund til at ændre de gældende fradragregler med hensyn til erstatning og godtgørelse for de varige tab. Flertallet finder således, at der fortsat skal kunne ske sammenlægning af erstatningen og sociale ydelser, forsikringsudbetalinger mv. Den ydelseskordinering, der måtte være behov for, bør i givet fald foretages i vedkommende særlov(e) og ikke i den generelle civilretlige erstatningslov.

Der henvises til betænkningen side 40 ff.

Justitsministeriet er enig i arbejdsgruppens flertals generelle synspunkter. Der skal tungtvejende grunde til at ændre grundlæggende på et i det store og hele velfungerende erstatningssystem, og sådanne grunde foreligger efter Justitsministeriets opfattelse ikke. I forbindelse med høringen over betænkningen er der med få undtagelser heller ikke fra de berørte organisationers side fremført ønsker om en mere gennemgribende reform af erstatningsansvarsloven.

4. Lovforslagets hovedpunkter

Når der i det følgende henvises til arbejdsgruppens forslag, menes der flertallets forslag, jf. pkt. 3 ovenfor.

4.1. Erstatningsansvarslovens regler om erstatning for personskade mv.

4.1.1. Afgrænsningen af, hvor længe der kan ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ydes efter lovens § 2, stk. 1, for tiden fra skadens indtræden, indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen, eller indtil skadelidtes helbredstilstand er blevet stationær.

Med lovens udtryk »kan begynde at arbejde igen« sigtes der til, at skadelidte skal kunne begynde at ar-

bejde i væsentligt samme omfang som tidligere. Det antages, at der skal være tale om skadelidtes sædvanlige arbejde eller i hvert fald arbejde inden for samme fagområde. Kan skadelidte i en periode kun genoptage arbejdet i delvis samme omfang, ophører retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke.

Hvis den skadelidte efter at være begyndt at arbejde igen får et »tilbagefald« og på ny bliver sygemeldt, er der i retspraksis i visse tilfælde ydet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste også for perioden efter »tilbagefaldet«. Senest har Højesteret i en dom, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 2018, tilkendt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en efterfølgende sygeperiode til en skadelidte, der efter én sygeperiode havde genoptaget arbejdet i væsentligt samme omfang som tidligere, derefter ca. 1½ år efter arbejdets genoptagelse på ny blev sygemeldt i forbindelse med en operation som følge af tilskadekomsten og endelig efter ca. 1½ måneds sygemelding på grund af operationen atter genoptog arbejdet i samme omfang som tidligere.

Bliver helbredstilstanden stationær, før den skadelidte kan begynde at arbejde igen, ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som udgangspunkt kun til stationærtidspunktet, som er det tidspunkt, hvor den skadelidte efter en lægelig bedømmelse må antages ikke at ville blive yderligere helbredt. Er den skadelidtes tilstand stationær straks efter tilskadekomsten, kan der således ikke kræves erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

I en dom, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1999, side 394, har Højesteret fastslået, at stationærtidspunktet dog ikke begrænser retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, når der er tale om midlertidig arbejdsudygtighed. I den pågældende sag havde den skadelidte ikke lidt noget varigt tab af erhvervssevne, men der gik 6½ måned fra stationærtidspunktet, før den skadelidte kunne genoptage arbejdet fuldt ud. Hvis retten til erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste ophørte ved stationærtidspunktet, ville den skadelidte have lidt et økonomisk tab, som ikke blev dækket på anden måde. Under disse omstændigheder fandt Højesteret, at den skadelidte havde krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til det tidspunkt, hvor arbejdet kunne genoptages i væsentligt samme omfang som tidligere.

Ud over, at det i nogle tilfælde kan volde problemer at fastsætte stationærtidspunktet, har der navnlig været rejst kritik af anvendelsen af stationærtidspunktet som skillelinie mellem de midlertidige og de varige ydelser efter erstatningsansvarsloven. Udgangspunktet er, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra